

Таласъмътъ се явява на хората въ видъ на сѣнка, прилични на човѣка отъ когото е произлѣзалъ, дори и въ негово одѣяние. Понѣкога той се явява и подъ видъ на различни животни: кучета, котки, кокошки и пр. Често обаче и него го смѣсватъ и съ други нощни зли духове.

Ето какво разказва единъ синъ за срещата на баща му съ таласъмъ. Когато баща му билъ младъ, той пжтувалъ веднажъ нощемъ и пжтя му минавалъ дѣто имало убити хора отъ хайдути и тамъ закопани. Това мѣсто било таласъмлия и не било възможно отъ тамъ човѣкъ да мине нощемъ и да се не натъкне на таласъмъ. Като приближилъ баща ми тамъ, казва той, дошло му на умъ, че ще трѣбва да мине презъ туй мѣсто. Ако това да било му дошло още отъ вечерята, той не би се наелъ да го минава, но той билъ вече дошелъ до него и сега нито напредъ да върви, нито назадъ да се връща. Айде, си казалъ той, съ Бога напредъ, и попилалъ пишовитѣ си, разлютилъ коня си още отъ далечъ и навлѣзалъ въ това мѣсто, край гробоветѣ. Въ единъ тъменъ долъ, който трѣбвало да се минава, пжтя му препречили два голѣми вола, съ извънредно дълги рога и и облецени като у звѣрове очи. Застаналъ коньтъ предъ воловетѣ, бре върви коньо, не иска да върви, хърка и назадъ престжпва; полека лека воловетѣ почнали да приближаватъ къмъ него. Не оставало вече друго какво да се прави, освенъ да се извадятъ пишовитѣ, па каквото ще да става, си казалъ той въ ума. Щомъ изгърмялъ воловетѣ веднага изчезнали и наизлѣзли безброй хрътки, че като се разскачали предъ него, задъ него, като нѣкои стрели. Още малко да би постоялъ, очитѣ съ нотки щѣли да му издератъ, да чува и пази Господъ. Добре, ама той билъ отпусналъ поводитѣ на коня и последниятъ прѣпусналъ, та избѣгали отъ тамъ. „Море, да бѣ ми текнало, бре синко, та да бѣхъ рекалъ: „Во имя отца и сына“, веднага щѣха да станатъ на прахъ и пепелъ; ама отъ страхъ не ми дойде на умъ“, ми казваше баща ми.